

Redaktor odpowiedzialny
Teodor Żychliński w Poznaniu.
Dziennik Poznański
Cena ogłoszeń (inzeracji):
Listy

DZIENNIK POZNAŃSKI.

Przedpłata kwartalna
Przedpłata ogłoszenia
Rękopismo

AGENCYJE DZIENNIKA POZNAŃSKIEGO:
Wrocławiu: Kary & Przedozi, Schubrücke 7 i Jenko & Sarnghausen, Junkerstrasse 12. — W Włocławku: Ignacy Horoek, ulica Halicka 240. — W Szwajcaryi: Haasensteln & Vogler w Bazylei. — W Paryżu (przyjmując przedpłate): Librairie du

POZNAN, 2 listopada.

Najważniejszym dni ostatnich faktom jest bezwzględnie wiadomość o dwóch allokucjach papieskich w Rzymie, drugą nam przyniósł onegdaj telegraf już po zamknięciu

Według doniesień carogrodzkich ponieśli powstańcy wyspie Kandy dotkliwą klęskę pod Krissą, wskutek czego znaczna część złożyła broń i wielu oficerów po

Z teatru wojny w Paragwaju donoszą okrwawym boju Curupaity, w którym armia sprzymierzona z wieloma stratami została odparta.

Allokucja papieżka.

Telegraf donosi nam o dwóch allokucjach papieskich, z których pierwsza mówi o ucisku kościoła katolickiego we Włoszech, druga o ucisku kościoła katolickiego w Polsce.

Literatura zagraniczna.

La Russie et l'Europe par Henri Martin, Paris 1866, in 8vo 426 str.

L'Europe aux Européens.

Niektórzy znakomici pisarze błędą utrzymując, że najgłówniejszym znamięm Słowian jest pierwotna gmina

Od wspólnego pnia Słowian dwie gałęzie występują, zachowując pierwotną siłę i czystość: gałąź polska ku

W XII wieku jeden z tych ksiąg pochodzi skandynawskiego, zakłada nowe państwo, którego punktem środkowym staje się Moskwa.

pełnej tragiki dla papieżstwa chwili; w chwili, kiedyby się zdawać mogło, iż troska o zachowanie własnego bytu wypełnia całą myśl i cały

Wiedomości urzędowe.
Nauczyciela przy miejskiej szkole w Bydgoszczy Freyera powołano jako czwartego nauczyciela przy protestanckim seminarium nauczycielskim tamże.

Korespondencje Dziennika Pozn.

Kraków, 28 października.

Zatwierdzenie wyboru dra Dietla na prezydenta miasta nadeszło wreszcie wczoraj do prezydium komisji

Drugie wyzyskiwanie owęj sankcji, która przez tak znaczny przeciąg czasu opóźniała się, dało pochop pogłoskom, że dr. Dietl otrzyma inne przeznaczenie,

Czekając na sprawdzenie tego faktu, niezwłocznie jak twierdzono, mającego nastąpić, wstrzymałem się z doniesieniem o ostatnim walnym zebraniu rady miejskiej, na którym kilka ważnych podniesiono przedmiotów.

Następnie poruszono kwestyą wyboru pana Borowskiego, która stała przedmiotem telegraficznej korespondencji wydziału krajowego z dotychczasowym burmistrzem p. Seidlerem i niejakiego sporu co do kompetencji

Włocławianin moskiewski z natury swojej zapewne do czego innego usposobiony, dzisiaj atoli jest takim, jakim go zrobiono; caryzm popchnie go tam, gdzie zechce,

Włocławianin moskiewski z natury swojej zapewne do czego innego usposobiony, dzisiaj atoli jest takim, jakim go zrobiono; caryzm popchnie go tam, gdzie zechce,

Włocławianin moskiewski z natury swojej zapewne do czego innego usposobiony, dzisiaj atoli jest takim, jakim go zrobiono; caryzm popchnie go tam, gdzie zechce,

Włocławianin moskiewski z natury swojej zapewne do czego innego usposobiony, dzisiaj atoli jest takim, jakim go zrobiono; caryzm popchnie go tam, gdzie zechce,

Włocławianin moskiewski z natury swojej zapewne do czego innego usposobiony, dzisiaj atoli jest takim, jakim go zrobiono; caryzm popchnie go tam, gdzie zechce,

Włocławianin moskiewski z natury swojej zapewne do czego innego usposobiony, dzisiaj atoli jest takim, jakim go zrobiono; caryzm popchnie go tam, gdzie zechce,

mienia było mylnie wyrażenie się p. Seidlera w doniesieniu wydziałowi, że zwołał wybory (nieodgadząc że z woli rady miejskiej) i że wybór radcy honorowego (zamiast miejskiego) padł na p. Borowskiego.

W toku rozpraw przyszła kolej na wniosek stawiony przez dra Machalskiego, aby wezwać policję do ściślejszego przestrzegania moralności i bezpieczeństwa publicznego, przypominając, że kiedy przed parą laty chodziło o względy polityczne, policja posuwała gorliwość swoją aż do aresztowania po ulicach prawie każdego kto jej wpadł w oczy, a dziś niemal jest niewidzialna,

Najważniejszymi kwestyami posiedzenia, o którym mowa, był wniosek ks. Górnickiego w przedmiocie udzielenia hr. Belcrediemu dyplomu na członka honorowego rady miejskiej; wniosek radcy Gumpłowicza rozwinięty przez radcę Mieroszewskiego, aby już teraz poczynić stosowne kroki, iżby miasto mogło współubięgać się o dzierżawę propinacji miejskiej od wielu lat stojącej w rękach p. Löbensteina celem przywrócenia zyskami płynącymi z tych dochodów równowagi budżetu miejskiego,

Przywrócono przecież na pensyi w klasztorze s. Jana wykład literatury polskiej, o co w roku zeszłym poszło zażalenie tutejszych mieszkańców do sejmku. Wobec tego, w obec zresztą języka dzienników półurzędowych i urzędowych wiedeńskich zadziwiać musi, że policja tutejsza tak dotąd razi i obraża wyraz „Polska“.

W obwodzie sanockim wybrano posłem na sejm dra Majera, preksa towarzystwa naukowego i b. rektora, który przez wybór na ten rok rektorem uniwersytetu dr. Bratranka utracił był mandat. Wybór ten czyni zaszczyt Sanoczanom, którzy się rzekli prywatnie dla dobra powszechnego.

Zostanie tu niezadługo otwarte kasyno miejskie, mające na celu połączenie wszystkich kasyno, a tęp samym

Stażo się inaczej: carowie, zamiast ducha Europy wpoić Turanom, sami zostali Turanami, tyle tylko zachowując żywość aryjskiego, ile Moskwa mogła uczynić niebezpieczniejszą dla Zachodu, niżeli państwa tatarskie.

Rosya jako państwo jednoplemienne i uniwersalne w obec pokoleń tatarskich; Rosya jako państwo w obec Europy, bo nie jest czystym, jeno mieszanym plemieniem, w którym turanizm przemaga duchem i liczbą, a z drugiej strony wyrzeka się być takim narodem, jakim jest rzeczywistość, albowiem się przedstawia jako państwo państwa wistyczne, jako punkt środkowy plemienia, do którego sama nie należy.

Jak już powiedzieliśmy, nie masz ani narodów ani osób z góry skazanych na wieczne potępienie, ale wszelkie środki rozjemcze, celem przeprowadzenia Moskwy na właściwe jej pole działania, okazały się dotąd bezskuteczne. Byłoby chimerą myśleć o jakichś z nią układach, a występkami proponować je. Czesność oddawana siłę może być zniszczona tylko siłą. Nieukonńczona jest walka między Rosją a Europą, lud moskiewski może być nawrócony jedynie zadana mu klęską; jeżeli Rosya nie będzie pokonana, to Europa zginie. Wszelkie wojny między Europejczykami są wojnami domowymi; wojna z Moskalami jest wojną zewnętrzną, — wojną za życie.

Powtarzamy, iż celem cywilizacji zachodniej jest wolne stowarzyszenie narodowości niepodległych, Federacja Europejska. Celem caryzmu moskiewskiego jest pochłonięcie narodowości i monarchia azjatycko-europejska. Jedyne miecz tu rozstrzygnąć może.

Jakkolwiek niestosownym i niedorzecznym się wydaje cel Moskwy, wszakże o wiele się doń zbliżyła pognębiwszy Polskę. Odbudowanie Polski zniszczyłoby wszelkie plany moskiewskie i na zawsze zabezpieczyłoby z tej strony Europę. Przyjaciele nieszczęśliwej ofiary jeszcze raz opuścili Ciemięca znowu opiekować jej kamień grobowy; ona go odwaliła i powstała, — odpowiedziała szczerą manifestacją w Warszawie i odnowieniem paktów handlowych między Koroną a Litwą. Tą razą uczestniczyli nietylko dwa różne plemiona, jak kiedyś przystępujące

Klan i słowiańskie Kolenie, po-kolenie, z jednego pochodzą źródła. (Przyp. Sprawozdawcy.)

Zobacz „kwestye żywotne“ w tłumaczeniu polskim ogłoszone w Tece Wileńskij. (Przyp. Sprawozdawcy.)

większe zbliżenie się wzajemne, tak potrzebne w chwilach, gdzie każdy pojedynczy członek społeczeństwa stać się winien ogniwem w jednolitym łańcuchu solidarności.

Wczoraj zamordowano w pobliżu Podgórze pewnego izraelitę, jak się zdaje, z prostej żądzy rabunku.

Lwów, 28 października.

(T) Jedno z opróżnionych krzeseł poselskich zostało więc już obsadzone. W Sanoku odbyły się w czwartek wybory. Udział wyborców był wielki, a walka wyborcza nad wszelkie spodziewanie zacięta. Jak wiadomo, w skutek śmierci księdza Dobrzańskiego rozpisaną wybory na dzień 25 bm. Wyborców z grona szlachty czyli tak zwanych właścicieli większych posiadłości zgłosiło się do 120. Kandydatów było właściwie tylko czterech bo pp. Treter, Abancourt Krasicki, Pokorek itd. wcale niekandydowali. Tymi czterema kandydatami byli pp. Pragowski, właściciel dóbr z Sanockiego, Kowalski, notaryusz z Liska, Wiktor, właściciel jednego z większych majątków ziemskich w Sanockim i dr. Mayer, profesor uniwersytetu Jagiellońskiego. Przy głosowaniu na 120 głosujących otrzymał p. Wiktor pięćdziesiąt albo mało co więcej (nieumiano mi dokładnie podać cyfry), resztę głosów otrzymał p. Mayer.

Mówiłem dziś z obywatelem przybyłym właśnie z Podola rosyjskiego. Ma on tam majątek ziemski, choć stale w swych dobrach galicyjskich mieszka. Otóż według jego opowiadania, zgodnego zresztą z wiadomościami jakie nas tu z Kongresówki i krajów zabranych dochodzą, panuje tam, tak między Moskalami, jak w ogóle między ludnością tamtejszą, przekonanie, iż Galicya, a przynajmniej jej część wschodnia w najbliższym już czasie do Rosyi przyłączoną zostanie. Oficerowie moskiewscy są tak pewni tej annexyi, że obiecują sobie karnawał przepędzić we Lwowie i wypytują się ztąd tam przybyłych o panujące u nas mody, o liście sal balowych itd. Nietylko jednak Moskale mają to przekonanie. Cała ludność czepia się swe wiadomości ze źródeł moskiewskich, z dzienników petersburskich, warszawskich i kijowskich jest pewną, że my już w najbliższej przyszłości pod jednym z nimi zostawamy bieżącym rządem. To samo zdanie jest także mocno rozpowszechnione między duchowieństwem ruskim w pobliżu kordonu mianowicie mieszkającym, które będąc bliższymi granicy rosyjskiej, częściej ma sposobność stykania się z agentami moskiewskimi przygotowującymi umysły u nas na wspomnianą ewentualność. Praca agentów tych nie jest bezowocną. Między księżmi ruskimi a częściowo i między obywatelami przez nich ludem jest wielka liczba takich, co z upragnieniem wyglądają Moskwy. Nie powody polityczne, nie religijne, ułatwiają robotę agentom moskiewskim, lecz po prostu głupota i podłość.

Nadzieja polepszenia bytu materialnego jest jedyną ku Moskwie skłaniającą pobudką. Uwijają się po Galicyi agenci rosyjscy syją rublami i obiecują złote góry tym, którzy ich roboty wspierać będą. Chęć polepszenia, choćby chwilowo, fatalnego położenia materialnego, w którym się ofiary agentów moskiewskich znajdują, przylumina wszelkie szlachetniejsze uczucia, zagłusza głosy sumienia, obowiązków względem ojczyzny, religii, dzieci swych i siebie samych. Popi schizmatycy są bardzo czczeni przez gości u wielu naszych księży ruskich, którzy też często oddają wizyty swym opiekunom za kordonem. Niewymieniam nazwisk tych księży, bo podanie ich w dzienniku mogłoby w obec władz austriackich wyglądać na denuncjację. Zresztą tu w kraju znamy tych panów, torujących drogę Rosyi, a dla was w Wielkopolsce obojętną jest rzecz, jak się nazywają te narzędzia mające się przyczynić do nowego podzielnia Polski. Nadejście wreszcie może czas, w którym sami otwarcie wystąpią.

Wszystko w ogóle, co się w około nas dzieje, utwierdza nas tylko w przekonaniu, że chwila rozwiązania kwestyi polskiej, olbrzymiani zbliża się krokami. Czują to nie tylko Polacy i jej wrogowie, czuje to i rozumie cała Europa. Jaka ona w dramacie, którego prolog już się rozpoczął, odegra rolę, nie łatwo przewidzieć, o tym jednak nikt podobno nie wątpi, że odstanowiska, jakie zajmie Austria, zawisła nie tyle sprawa polska, ile by Austrii. Chwila dzisiejsza jest ważniejszą dla niej niż dla nas. Polska jest narodem i nie ginie, Austria to państwo, a państwa są śmiertelne! Narody upadają, ale nie giną. Państwa rozpadają się. W Wiedniu wiedzą o tem i dla tego nie wątpią, iż prawdą jest co mi piszą, iż już wkrótce stanowcze, co do polityki zewnętrznej, powzięte zostaną postano-

wienia. Mianowanie p. Beusta następcą Mensdorffa ma być pewnem.

PRUSY.

Berlin, 1 listopada. O korzyściach wypływających dla Prus z pokoju zawartego ze Saksonią, pisze Prov. Corresp. co następuje: „Traktat pokojowy ze Saksonią jest mianowicie dla tego ważnym i znaczącym, że tworzy on nie tylko szersze i zadawalniejsze zakończenie tego, co po za nami jest, lecz że stanowi zarazem pełne nadziei przejście na koleję nowego rozwoju Niemiec Północnych. Powszechnie uznawane, jakiego traktat ten doznał, zasadza się po większej części na wiedzy, że w nim zawarta jest nowa pewna rękojmia tak pod względem szczerzego usiłowania rządu pruskiego do urzeczywistnienia Związku północnoniemieckiego, jako też pod względem udania się za biegów tegoż rządu. Wysokie znaczenie postanowień pokojowych zawarte jest obok w bezpośrednim uznaniu koniecznego wojskowego stanowiska Prus mianowicie w tem, że Saksonia pod względem ostatecznego uregulowania najważniejszych swych państwowych urządzeń zawiązała jest jedynie od przyjęcia do skutku konstytucyi Związku północnoniemieckiego. Od chwili, w której król saski warunki te przyjął, zobowiązał się niepodważalnie nie tylko w obec Prus, lecz zarazem w obec swęj korony i swego kraju do pracowania w najściślej spójności z naszym rządem nad jak najrychlejszą utworzeniem związkowego państwa północnoniemieckiego. Ukończenie tego dzieła stało się obecnie dla Saksonii więcej jak dla każdego innego państwa potrzebą konieczną, nagłą, gdyż Saksonia nie może rychłej napowrót odzyskać pozostawionej jej egzystencji państwowej, dopóki Związek północnoniemiecki rzeczywiście w życie nie wniknie. Wszelkie usiłowania opuszczenia koleji przepisanej traktatem pokojowym co do niemieckiej polityki, mogłoby się stać zgubnym dla Saksonii samęj; gdyż Prusy posiadają wręcz także wystarczające rzeczywiste rękojmie wypełnienia traktatu. W ten sposób najważniejsze z północnoniemieckich państw skazane jest tak bezpośrednio na urzeczywistnienie planów pruskich, że rząd nasz utworzył sobie z najskrajniejszego dawniej przeciwnika pewną podporę dla dalszych swych kroków. Narady z wszystkimi północnoniemieckimi rządami, które się sprzymierzyły z Prusami traktatem z dnia 18 sierpnia br., wkrótce się rozpoczną w celu sformułowania projektu do konstytucyi, który parlamentowi Rzeszy północnoniemieckiej ma być przedłożony.“

W skutek przyłączenia Hanoweru, Hesi Elektoralnej, księstwa Nassawskiego i wolnego miasta Frankfurtu n./M. do Prus, państwo to powiększy armią swą o 16 pułków piechoty, 8 pułków dragonów, 4 pułki ułazów i 3 pułki artylerji polowej, oddział artylerji fortecznej, 2 bataliony strzelców, 3 bataliony pionierów i 3 bataliony trenu. Kadry do nowo utworzyć się mających oddziałów stanowiąc będą żołnierze, podoficerowie i oficerowie ze starych pułków. Z nowo tych utworzonych oddziałów, tudzież z kontyngensów państw mających należeć do Związku północnoniemieckiego, nad któremi Prusy główne dowództwo obejmują, utworzone będą trzy nowe korpusy armii, jeden w Schlezwigu-Holsztynie, drugi w Hanowerze, trzeci w Elektorstwie Heskiem i księstwie Nassawkiem. Naczelne dowództwo pomienionych korpusów otrzymał mają generałem Manteuffel, Voigtz-Rhettz i Plosski.

Po przyłączeniu byłego królestwa Hanowerskiego do Prus zakazano, jak wiadomo, modlić się w modlitwie kościelnej za króla Jerzego hanowerskiego, a w to miejsce rozporządzono zamieszczyć modły za króla Wilhelma pruskiego. Otóż donoszą, że zeszedł niedzieli, kiedy proboszcz jednego z tamtejszych kościołów przystępował do odczytania modlitwy za króla i dwór królewski, większa część zgromadzonego w kościele ludu, mianowicie kobiety, z ostentacją opuściła kościół.

Minister rolnictwa p. Selchow zapadł dość niebezpiecznie w zeszły poniedziałek w skutek przeziębienia na zdrowiu. Dziś podobno ma się już lepiej. Hr. Bismarck nie jedzie, jak się zdaje, na otwarcie sejmiku do Berlina, lubo stan jego zdrowia znacznie się polepszył, zabawi jednakże pewnie na wsi aż do końca listopada.

Wczorajszy Staatsanzeiger zamieszczył następujące doniesienie: „Rozporządzenie, jakie w uporządkowaniu reprezentacji konsularnej przez przyłączenie Hanoweru, Hesi Elektoralnej, księstwa Nassawskiego i Frankfurtu z monarchją pruską stały się potrzebnymi, wyszły pod dnem 25 października z ministerstwa spraw zagranicznych. Wszystkim pruskim urzędnikom konsularnym

nakazano, ażeby przyjęli na siebie reprezentację konsularną poddanych państw z Prusami złączonych i udzielali tymże obrony porównu z innymi pruskimi poddanymi. Dotychczasowych urzędników konsularnych Hanoweru, Hesi Elektoralnej, księstwa Nassawskiego i Frankfurtu tak za granicą, jak i w Prusach usuwa się z ich dotychczasowych posad. Również znoszą się urzędy konsularne pruskie, które dotąd istniały w pomienionych krajach i w księstwach Schlezwigu-Holsztynie.“

Obrazy nad rozmaiitemi pozycjami budżetu na rok 1867 już tak daleko doszły, że budżet państwa będzie mógł być przedłożonym izbie poselskiej zaraz po zwołaniu sejmiku.

Pierwszy burmistrz Drezna Pfothenauer zawiadomił urzędownie ludność rezyolencyi, że król Jan powróci dnia 3 listopada na swą stolicę, i wzywa do uroczystego przyjęcia króla.

Tutejsza Berl. Börsen-Ztg. pisze: „W skutek podróży księcia następcy tronu do Petersburga oczekują polepszenia stosunków gabinetu petersburskiego do państwa pruskiego tem więcej, że stanowisko Rosyi do Austrii w najnowszych czasach stało się bardzo nieprzyjzłem.“

W najbliższym czasie ma wyjść rozporządzenie, ażeby dłużnikom uwiecznionym za długi płacili wyciele 10 sgr. dziennie na utrzymanie, zamiast dotąd płaconych 5 sgr. Jeżeli więzieniu za długi zupełnie zniesionem zostanie, natenaczą wielkie więzienie berlińskie dla dłużników zamienione będzie na dom obłąkanych.

Prov. Corresp. zamieszcza półurzędowy artykuł o „amnestyi i jej wykonaniu“. Wypowiedziawszy, że król podług konstytucyi bez zezwolenia izb obszerniejszego aktu łaski wydać nie mógł, że nie był mianowicie wstanie umorzyć toczące się śledztwa, oświadcza, że z amnestyi widoczną jest, iż król chciał darować wszystkim politycznie skompromitowanym wszelkie kary za przestępstwa popełnione przed 20 września r. b. W końcu dodaje organ ministerjalny dosłownie: „Jeżeli przeto i po wydaniu amnestyi niejedna sprawa polityczna z dawniejszych czasów przed sądami toczyć się będzie, to niech jednakże nikt nie powątpiewa o szczeręj chęci rządu dążącego do pojednania, lecz niech raczej wierzy w to, że podług konstytucyi i prawa nie może być inaczej. Słowo królewskie i zupełna zgodność, z jaką rząd akt łaski z dnia 20 września przygotował, są rękojmią, że w wykonaniu tegoż ten sam duch wspaniałomyślności i zaufania i zupełnego pojednania panować będzie, z jakiego najwyższy akt łaski wyszedł. Rząd i nadal pod każdym względem udowodni, że cel jego usiłowań nie jest inny, jak podobać i trwać i w owoce obfita zgodna.“ Po podobnym oświadczeniu rządowego organu, czyż podobno wątpić, ażeby rodacy nasi, skazani in contumaciam na śmierć, gdyby wrócili do kraju, nie mieliby być objęci amnestyą, po wydaniu na nich wyroku prawomocnego.

Tak jak druga izba badeńska oświadczyła się wczoraj i pierwsza za przystąpieniem w. ks. badeńskiego do Związku północnoniemieckiego i związku wojskowego z Prusami. Gazety pruskie ciesząc się z tego wypadku, wypowiadają, że lubo w traktacie pragskim przyznano Prusom wolność ukonstytuowania państw niemieckich, tylko aż pod linią Menu, to jednakże Austria nie może nie mieć przeciwko temu, jeżeli i inne państwa dobrowolnie z Prusami się połączą.

Słychać, że wyszedł świeżo Najwyższy rozkaz gabinetowy podwyższający płacę połową oficerów i urzędników wojskowych wszelkich stopni. Rozkaz pomieniony obowiązuje również na wstecz mianowicie co do kampanii dopiero co ukończonych. Podwyższenia się wynagrodzenie za mobilizację i wynagrodzenie za przybory na konie, pierwsze w stosunku jak 3 do 4, drugie z 10 na 20 tal. na konia. Bieżący dodatek połowy podporuczników i w równym stopniu stojących urzędników podwyższony został z 12 sgr. na 20 sgr. dziennie. U kapitanów wynosi podwyżka 15 sgr. dziennie, pobierając zatem będą dodatku zamiast 25 sgr. 40 sgr. W równym stosunku normowany jest dodatek u oficerów wyższych stopni. Oficerowie i urzędnicy wojskowi otrzymają nadto jeszcze raz po 40 tal. jako wynagrodzenie za zniszczenie rzeczy w ostatniej kampanii. Podwyższone te płace obowiązywać będą przy wszystkich późniejszych mobilizacjach.

Podobno rozpoczęły się rokowania z Danią o odgraniczenie okręgu Północnego Schlezwigu, w którym głosowanie powszechne się odbędzie. Jak mówią, przyjmą linią, która księstwo Schlezwig pomiedzy Hadersleben a Christiansfeld przy wsi Tjelstrup przerywa.

Oniegdy podpisał król spodziewany wielki awans

w armii, który dziś ogłoszono. Podług tego otrzymane naczelnie dowództwo pierwszego korpusu armii pruskiej generał Vogel v. Falkenstein, czwartego korpusu generał adjutant v. Alvensleben, szóstego generał v. Tümpel, siódmego generał v. Zastrow, dziewiątego generał Manteuffel, dziesiątego generał v. Voigts-Rhettz a jedenastego generał Plosski.

Naczelnym prezesem prowincyi pomorskiej baron Senf Pilsach wystąpił już z urzędowania.

FRANCYA.

Paryż, 30 października. Z ogłoszonego w dzisiejszym Monitorze a potwierdzonego przez cesarza raportu ministra wojny, o w którym telegramy już donosiły, widać, że wyznaczona do obradowania komisya, z którą zamierzona reorganizacja armii komisya, której sam cesarz przewodzący będzie, nie tylko wojskowymi ale i politycznymi kwestyami zajmować się ma. Nie inne cele przypisują zamianowaniu na członków komisyi Rouher, Fould i Vuitry. Komisya ta odbędzie pierwsze posiedzenie w Compiegne, a cesarz przedłoży jej wypracowane przez siebie projekta.

W ostatnich dniach widać znowu więcej ruchu w dyplomacyi: Baron Talleyrand wyjechał do Petersburga, ksiądz de la Tour d'Auvergne do Londynu, a Benedetti, który dziś miał długą konferencję z margrabią de Moustier, wyjechał także niebawem na dotychczasową swoją posadę do Berlina. O księciu Metternichu można coraz głośniej, że jeszcze tej zimy odwołanym zostanie z ambasady przy dworze tutejszym i że w Wiedniu w najbliższym czasie ma być w gabinetach stanowisko. Politycznym dyrektorem spraw zagranicznych zamianowanym zostanie Desprez, znany autor kilku pism o Austrii, w których z wielkim zajęciem i współczuciem mówi o narodach śląwskich.

Cesarz był wczoraj wraz z cesarzką w przedwiośnie w operze wioskłej. Cesarstwo wyjechało o godzinie 8 z St. Cloud w dwóch czterokonných powozach i trzydziestu drogi odbyli w 32 minutach. Tak przedtem, jak i za ukazaniem się cesarstwa w teatrze przyjmowali ich nader głośnie mi wiwatami. Cesarz i cesarzowa dwukrotnie bez przerwy na wszystkie strony. Cesarz zwracał się widocznie, ale był nader „wesolego humoru“ i w czasie przedstawienia po kilka razy sam rozpoczął oślinki. Mówiono z początku, że nie równość miała chodzić od łoża do łoża i zbierać składki na dotkniętych powodzią; a choć do tego nie przyszło, dochodzi przedstawienia był jednakże bardzo znaczny. Po ukonczonym przedstawieniu wrócili cesarstwo do St. Cloud, chali bez żadnej eskorty wojskowej.

U przebywającego tu obecnie marszałka O'Donnella odbywają się, mimo że marszałek od kilku dni bardzo jest cierpiącym, częste narady hiszpańskich chodźców.

O zamianowaniu barona Beusta ministrem spraw zagranicznych w Wiedniu, o której France donosiła, o rzeczy pewnej, rozpisyją się dziś wszystkie dzienniki. W ogóle nominacya ta mało znajduje tu przeciwników. Constitutionnel powiada, że wybór ten pochwałę tylko należy, bo baron Beust znany jest jako energiczny i zręczny dyplomata, a przedewszystkiem uchodził w Niemczech, jak w Austrii, za przyjaźni Francyi.

Z Meksyku odbiera Patrie wiadomości z dnia 25 września, podług których cesarz Maksymilian ukonstytuował na nowo ministerstwo swoje. Oprócz tego nastąpiła reorganizacja wewnętrznej administracyi kraju; 28 nowych prefektów zostało zamianowanych i uregulowano nowo wydatki i dochody państwa. W skutek tego udzielił się deputacya do cesarza, który jej przyrzekł, że pozostanie w kraju i przy pomocy wiernych i lojalnych Meksyk przyszość jego zapewni.

Pojedynek, w którym poległ hr. Seguin z ręki jednego oficera znawów, żywo zajmuje uwagę sądu i publiczności. Kapitan znawów, który umierającego Seguina odprował do jego mieszkania, był już kilka razy przed sądem chłany, ale żadnych podobno dać nie może wyjaśnień, wojskowe słowo honoru nie pozwala mu żadnych w mierze czynić zeznań.

WŁOCHY.

Florencya, 25 października. Gazeta urzędowa ogłasza dekret królewski, oznaczający liczbę posłów Wenecyi i Mantuy na 50. Posłowie ci są rozdzieleni dług prowincyi jak następuje: Belluno i Mantua po 10, Rovigo 4, Padwa, Treviso, Wenecya, Verona po 5, Vicenza 7, Udine 9.

Jak już wiadomo, wszyscy duchowni na czele swego

sobie nawzajem unię narodową, ale i różne wyznania religijne. Byli tam nie tylko Polacy, Litwini i Rusini, lecz i katolicy i protestanci i grecy i starożytni. Wszystkie wyznania pospółu przyjmowały, komunię duchową przed Sybirem i śmiercią.

Polska odrodziła się oczyszczona z fanatyzmu i anarchii. W obec nieśmiertelnego widowiska z 1861 wszelkie znikły wątpliwości. Europa została przekonana, że narodowość polska nigdy praw swoich nieustąpi.

Potomność żadną miarą niezrozumie dla czego współczesna Europa nie umiała z tego widoku wynieść czegoś więcej nad bierne przekonanie!

Z uroczystością w dziejach nieznaną, tak zwane słowiańskie i chrześcijańskie państwo Wschodniej Rosyi stanęło przed ludzkością i Bogiem. Dwa lat potrzeba było, aby przyjęło do przytomności. Odzyskało przytomność i odkryło swą prawdziwą naturę...

Manifestacje zrobiły swoje: pokazały światu że carskie obietnice były tylko poślaką, że wszelkie pojednanie nie możliwe. Wybuch powstań zbrojnych; przez 18 miesięcy widzieliśmy Polskę i Moskwę, straż przednią Zachodu i barbarzyństwo azjatyckie prowadzące z sobą wojnę, w której streściły się całe ich dzieje, a Europa z założeniami rękami spoglądała na to.

Ustaje wojna, — wyniszczenie postępując dalej, Moskwa nie zatrzyma się w swoim dziele; ale ani szubienice ani konfiskaty, ani Sybir nie zniszczą dwóch aktów powstania z 1861—63.

W 1861 na czele bezbronnego ludu warszawskiego ksiądz katolicki idzie na kule i bagnety moskiewskie obok z pastorem i rabinem. Dawne przesładowanie jezuitki odpułkowane.

W roku 1863 rząd bezimienny uwłaszcza włóścian, na co obywatele ziemscy przystają. — Ucisk szlachecki odpułkowany...

Dwa wielkie grzechy dawniej Polski: dwuwiekowy grzech religijny i sześciowiekowy grzech polityczny zostały zmazane. Dokonano równości moralnej, cywilnej i religijnej plemion, wyznań i stanów. Polska nowa, która się nie sformowała w 1830 roku, sformowała się w 1863; krwawą i łami zła będzie wzrastała, — będzie żyła, jeśli Europa chce żyć!

Wiemy już z dawnych i autentycznych źródeł czem była Polska i Moskwa, czem naród europejski, a czem naród fiński-tatarski i azjatycki; wiemy nareszcie do którego z tych dwóch narodów należały Rusie, zamieszkałe przez ludność słowiańską i europejską, jak sama Polska. Przypatrzyliśmy się teraz, czem się stała Polska i Moskwa

wedle współczesnych moskiewskich pisarzy; słuchajmy, jak snują oni powieść o dwóch narodach słowiańskich: małym narodzie polskim i wielkim narodzie rosyjskim, — narodzie Wielko-Rosyjskim, o swob odziciel u swoich braci Mało-Rosinów, Biało-Rosinów, Czarnych i Czerwonych Rosinów, których ujarzmił z do by w cypols cę. Rozstrząsnijmy historją fałszywej historji, a na jej miejsce postawmy prawdziwą.

Aż do 18 wieku jeografia i polityka, naturalnym porządkiem rzeczy zespolone ze sobą, uważały po za granicami Europy wszystkie ludy i kraje rozciągające się z tamtej strony jeziora Ładogi, gór Waddajskich i Dniepru. Żożytko Wołgi, oraz rozległe i jednostajne równiny od źródeł Wołgi do pasma gór uralskich, mianowane stronami azjatyckimi. „Potężny kraj Scytów“, jak Sullinazywa cara, pomimo swego tytułu chrześcijańskiego, nie mniej jest dalekim dla społeczeństwa europejskiego, jak Wielki Mongol. Przyominamy słowa Suljego do Henryka IV o Moskwie wyrzeczone w wielkim projekcie federacyi europejskiej, że „niewola niezgadająca się ze szlachetnymi uczuciami, jest powszechna u nich (u Moskali), bo nawet magnaci nazywają siebie niewolnikami monarchy.“ Zwracamy także uwagę na opowiadania Herbersteina (z r. 1517), który mocno był zdziwiony ciężką niewolniczą dla cara oraz despotyzmem Moskwy.

Dawniej sami Moskale uważali siebie za kraj i naród obcy Europie. Jeszcze za czasów Piotra Wielkiego istniało to przekonanie: w Zywotach świętych kijowskich (Paterik Pezczerskij), temu monarsze dedykowanych, czytamy, że gubernia Tułska, gdzie Don i Oka mają swe źródła, jest początkiem Azji.

Piotr w swoich stosunkach z Europą zamienił carów moskiewskich na imperatorów wszech-Rosyi. Polacy nie przynali mu tego tytułu; lecz nieprzezorna Europa nie zwraca na to uwagi, pozwala sobie narzucić tę nowość, przywiązując do niej tyle wagi, jak do prostej grzesności, wyrządzonej świeżo przybytemu do rodziny swoich ksiąg. Zniesiono carów moskiewskich, logika nakazywała nieść także Moskali, którzy odtąd nazwa się Rosyanami, Wielko-Rosyanami, czyli po prostu Ruskami. Odtąd wszyscy Rosyanie, wszyscy Rusini będą jednym narodem, bo wszyscy noszą jedno miano, gdy tymczasem Polacy, Lachy są odrębnym narodem, — ciemiężcy Rusinów! Wszystkie Rusie z prawa i uczucia należą do wyznania greckiego, rozumie się do prawosławnego, którego głową samowładca Wschodniej-Rosyi, ojciec doczesny i duchowny całego swego ludu. Odtąd samodziernca wszechrosyjski będzie

miął nie tylko prawo, ale i święty obowiązek wyswołocić swoje dzieci, Rusinów, ujarzmiionych przez Polaków, oraz zwrócić ich na łono narodowości ruskiej i kościoła prawosławnego.

Alco co to są Moskale i z kąd oni pochodzą? Rozumie się, że od Finczyków, nie masz w tem żadnej wątpliwości. Wielko-Rosyanie zaś są Słowianami i Europejczykami, jak Rusini; odparli oni Finczyków aż po Ural. Zkądże wzięli to imię Rusów, Rosyan? — Jakoś nie przystoi, aby ono pochodziło od Skandynawów, zagranicznych władców; wiele bowiem na tem zależy, aby pod względem plemienia nie zachodziła różnica między nimi a Rurykowiczami, dawnymi ich księżętami, jak również między nimi i Rusinami. A więc trzeba dać odprawę Skandynawom i połączyć ich z Finami, a odkryć Roksolanów! — Roksolanie byli Sarmatami, a Sarmaci figurowali jako mniemani przodkowie Słowian; zresztą Roksolan przypomina Rossa, Rosyanina. I oto mamy przodków Rosyan i kolebkę Ruryka!

Z zadziwiającą łatwością te piękne odkrycia znalazły wiary na Zachodzie; zapomnieli tam sąd o Moskwie Iwanów, wydany przez znakomitych mężów stanu, jakimi byli Henryk IV i Sullii. Filozofowie stanęli po stronie carów: Wolter w swojej historii Piotra I (1759) przyjął Roksolanów bez zastanowienia się nad wiadomościami nadesłanemi mu z Petersburga. Przed nim Monteskiusz w 1748 r. napisał w swoim „Duchu praw“ następujące słowa: „Piotr I nadając obyczaje i zwyczaje europejskie narodowi europejskiemu, znalazł takie ułatwienia, jakich sam się nie spodziewał.“

Jednakże zaprotestowano przeciw powyższym dowodzeniom i to w sposób dwojaki; nauka zbuntowała się przeciw powadze urzędowej u erudytoń niemieckich, a gieniusz polityczny powstał u filozofa francuskiego J.J. Rousseau, który tą razą widząc rzeczy jasnie, niżej Monteskiusza, takie wyrzył prorektor na murach nowej Babilonii Piotra Wielkiego: „Rosyanie nigdy się nie ucywilizują.“ — „Piotr I przeskodził swoim poddanym zostać tem, czem być mogli, wmiawiając im co innego.“

Ta przepowiednia uchodziła za paradoks, — już nie słuchano uczonych. Caryzm chwycił się skutecznych środków, by zamknąć im usta. Historyograf państwa rosyjskiego, Niemiec Müller, sądząc prostodusznie, że głównie chodzi tylko o spór archeologiczny, zdegradował Roksolanów, a przyjął znane dowodzenie, że Warego-Rassy byli Skandynawami, Normandami. Zomonosow historyk i poeta, publicznie oskarżył Müllera, że dowodzenie swoim ubliża honorowi państwa. Müller oddany

pod sąd musiał spalić swoją rozprawę i wrócić sławę i kieszonkom (1749). Trediakowski, sekretarz akademii petersburskiej wyszedł jeszcze gorzej: za to, że odnowił chwałostwo Müllera, był policzkowany i dwakroć w obitych rózgami.

Gdy później inny uczony niemiecki, Stritter, ponownie atak po za granicami knuta, utrzymując, że Wielko-Rosyanie są Finami, Katarzyna II, oświadczyła, że „wyjechał Strittera o pochodzeniu fińskim Rosyi, jest zgorznieciem“ i a następnie wydała ukaz mianujący „Rosyan państwem europejskiem.“

Caryca na poparcie dogmatu przez siebie ogłoszonego w te się odzywa słowa: „Następującej uwagi jasność i okaza. Zmiany dokonane przez Piotra W. tem łatwiej się udaly, że panujące nawozca obyczaje, wprowadzają się przez mieszanie rozmaitych narodów i pobicie obcych krajów, bynajmniej nie były skutkiem kłopotliwego Piotra wprowadzając obyczaje i zwyczaje Europy między ludy europejskie, pod jego panowaniem zostające, znieśli w owym czasie takie ułatwienia, jakich sam niespodziewanie się spotkał.“

„A więc — mówi Mirabeau — Rosyanie są Europejczykami na mocy oświadczenia ich monarchini, prawda słowo w słowo przepisane go Monteskiusza.“

Mimo całej powagi dla najwyższej władzy, prawdziwej tradycya nie wygasła nawet w Moskwie. Rzecz godna podziwienia, iż Katarzyna sama, powstająca przeciw wrodzeniu Strittera, wypowiada następujące zdanie: „Chciał Rosyanie różnić się pochodzeniem od Słowian, przecież nie ma niewiastki między nimi.“

Nareszcie Karamzin, wielbiel samowładztwa, w swojej historii: Głównem dziełem panowania Ruryka było zjednoczenie kilku pokoleń fińskich ze Sławianami, iż Wesy, Mery i Muromy stali się nakoniec Słowianami, przyjmując ich język, religiję i zwyczaje.“

Ten ustęp znajduje się w wydaniu oryginalnem, zostaw jednak opuszczony w tłumaczeniu francuskim, które w 1819 roku dokonano pod okiem autora. Tak chcieli polityka.

(Dokończenie nastąpi.)

1) Te deklaracya w podobnie umieścił moskiewskie sopsimo ministerstwa oświecenia publicznego z r. 1835; ona jak następuje: „Sobziatelnio pokazetsia dla wsey Rosyi aszce primasz tołkowanu Strittera o proischozhdonii rosyjskogo naroda ot Finnow.“ (Przyp. sprawozdawcy).

2) „Chotja Rossijany so Słowjanami razno proischozhdennymi koneczno otwraszczeniya mezdju nimi niet.“

ni głosowali za przyłączeniem Wenecji do królestwa... Nawet wyższe duchowieństwo, jeżeli nie było osobicie na wybory, to przysłało karteczki... wzywające do wcielenia Wenecji do Włoch.

Król przyjął stanowczo deputację z Wenecji... 4 listopada w Turynie, 5 wyjechał z dawnej swej... 7 listopada odbędzie uroczysty wjazd do Wenecji...

Program wjazdu uroczystego do Wenecji zakomunikowano... wszystkim członkom ciała dyplomatycznego... wienionym u dworu florenckiego.

We Florencji bawi obecnie wiele znakomitych osób... między innymi lord Clarendon, na cześć którego postąpił... baron Marlet dał onegdaj wielki obiad.

TURCJA.

Wyspa Kreta. (Dalszy ciąg.) Zapoznaliśmy... przez te bolesne wypadki z charakterem... wycieczkami kretańskich Turków.

Wiedeń, 31 października. Według wiadomości... podanej przez Neue freie Presse wstępuje hr. Mensdorff... na nowo w czynną służbę wojskową.

Praga, 1 listopada. Minister stanu zawiadomił... telegrafem burmistrza tutejszego, że cesarz zezwolił... na zbieranie murów miejskich.

Haga, 1 listopada. Wybory do izby deputowanych... odbyły się. Dotychczas znany jest rezultat 42 wyborów...

mieszkali w tych samych warunkach. Szczęście, że w... rach, a szczególnie w Białych, gdzie liczne rozgałęzienia... niedostępne wierzchołki i głębokie doliny chroniły zamieszkałą...

Najlepiej od wszystkich osłonięni przez szczyt... kształt gruntu, ukryci po za śnieżnymi skałami oblaniem... przez kręte strumyki wody, Sfakioci już od dawna cieszyli...

Góry Białe były dawniej bardzo lesiste; wododem tego jest... jak się widać w cyprysowych lasach wyspy i trwa przez... lat trzy. Obecnie w górach tych nie ma tak wielkich lasów...

Telegramy.

Kiel, 30 października. Verordnungsblatt für... Schleswig-Holstein ogłasza rozporządzenie naczelnego... prezydium, na mocy którego uwzględniono prośbę radcy...

Belgard, 31 października. Przy dzisiejszych powtórnych... wyborach do izby deputowanych przeszedł właściciel... dóbr p. Hagen z Gross-Plöbth 186 głosami przeciw 158...

Karlsruhe, 31 października. Pierwsza izba oświadczyła... się na dzisiejszym posiedzeniu jednogłośnie za przyłączeniem... Badenii do północno-niemieckiego Związku...

Wiedeń, 31 października. Według wiadomości... podanej przez Neue freie Presse wstępuje hr. Mensdorff... na nowo w czynną służbę wojskową.

Praga, 1 listopada. Minister stanu zawiadomił... telegrafem burmistrza tutejszego, że cesarz zezwolił... na zbieranie murów miejskich.

Haga, 1 listopada. Wybory do izby deputowanych... odbyły się. Dotychczas znany jest rezultat 42 wyborów...

Petersburg, 31 października. Nadeszło tutaj... urzędowe doniesienie o przybyciu księcia Walii na uroczystość... zaślubin.

Paryż, 31 października. Monitor potwierdza... wiadomość o zawarciu pomiędzy Francją a Prusami konwencji... na mocy której zniesione zostaje pomiędzy Francją...

Rzym, 30 października. Ojciec św. kazał... udzielić kardynałom treść dwóch allokucji swych, mianych... na ostatnim konsystorzu.

W drugim allokucji oświadcza papież, że rząd... rosyjski pogwałcił koncordat z roku 1848; przypomina... prześladowania arcybiskupa warszawskiego oraz innych...

Florenca, 31 października. W okólniku do... prefektów oświadcza prezes ministrów Ricasoli, że skoro... obecnie ustąpił obce panowanie, zatem mogą biskupi nieobecni...

Przyjacieli do Poznania dnia 2 listopada. BAZAR. Łąki z Posadowa, Wierzbowski z Włókna, Błociszewski z Przecławia, Stalewski z Zalesia, dr. Niegołęwska z Morownicy.

wyznacza dzień 25 listopada dla wyborów do izby... deputowanych w Weneckim.

Hrabia Barral wyjeżdża dziś wieczorem z powrotem... do Berlina.

Madryt, 30 października. Bank hiszpański podniósł... dyskonto na 8 od sta.

Carogrod, 31 października. Powstańcy kandydysy... złożyli broń po krwawej bitwie pod Krissą i poddali się.

Carogrod, 1 listopada. W ostatniej bitwie na... Kandy mieli powstańcy siły wynoszące 10,000 ludzi, i postradali 700 zabitych.

Carogrod, 1 listopada. W ostatniej bitwie na... Kandy mieli powstańcy siły wynoszące 10,000 ludzi, i postradali 700 zabitych.

Carogrod, 1 listopada. W ostatniej bitwie na... Kandy mieli powstańcy siły wynoszące 10,000 ludzi, i postradali 700 zabitych.

Ostatnie wiadomości.

Dziennik Warszawski donosi co następuje: „Otrzymało wiadomość, że wysłany do Cesarstwa... zarządzającego dycecyją chełmską ksiądz Kaliński, pomyślnie...

Kurs telegraficzny giełdy berlińskiej.

Table with columns: Powietrze ciepło, Żyto: stałe, Okowita: wzięty, Ołj: listopad, Owies: na wiosnę, Żyto na stółkach, Okowita na stał., Wypowie. żyta., Wypowie. okowity.

Wiadomości miejscowe i potoczne.

Poznań, 2 listopada. Po roguh ulic miasta naszego... porzeżan: jest o wczoraj ogłoszenie prezesa policji tutejszej...

— Wczoraj jako we wigilię dnia zadusznego odprawiono... po wszystkich kościołach nieszpory żałobne.

— O introligatorze Wittmannie, o którymśmy już po dwa... razy w Dzienniku naszym donosiliśmy, a którego jako podejrzanego...

— Przed kilku dniami znaleziono na drodze do Winar... niedaleko katolickiego cmentarza człowieka, należącego, jak się...

— Sędzię powiatowego Belserta przeniesiono w miejsce... do Jaworu powołanego radcy sądu powiatowego Schneidera...

— Kontrakt z dyrektorem poznańskiego teatru p. Kelle... rem, co do uszycia gmachu teatralnego odnowiono na cztery...

— W Bydgoszcy odbyło się dnia 28 bm. zgromadzenie... celem naradzenia się nad wyobraźnią nastąpił majacymi do parlamentu...

— * Statystyka Paryża. Ze sprawozdania statystycznych... o ludności miasta Paryża w drugim kwartale roku 1866 pokazuje...

Przyjacieli do Poznania dnia 2 listopada. BAZAR. Łąki z Posadowa, Wierzbowski z Włókna, Błociszewski z Przecławia, Stalewski z Zalesia, dr. Niegołęwska z Morownicy.

HOTEL DU NORD. Rudkowski z żoną z Kościelnego Zalesia, Raszewski z Żoną z Szczepowic. STERNA HOTEL EUROPEJSKI. Hr. Bniński z Omaczowa, hr. Skórzański z Czerniejewa, hr. Dąbski z Kotaczkowa, Arndt z Arkuszewa, Arndt z Polski, Adamowicz, Kostincyn i Rosenzweig z Słupcy.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Przy dzisiejszym dalszym ciągnięciu 4 klasy 134 królewsko-pruskiej loteryi klasowej padła 1 główna wygrana 15,000 tal. na nr. 56199.

43 wygranych po 1000 tal. na nr. 2252 4069 9663 10334 13091 17376 18433 25432 29232 33643 41100 44361 45604 46753 46753 47027 47731 50905 50988 51963 59433 60163 61754 62310 63665 63783 68888 64015 67617 67917 69471 69526 69725 71215 71285 74818 76786 78849 82828 84793 87732 91186 91840.

56 wygranych po 500 tal. na nr. 1471 50:6 9888 11902 12207 13862 14190 16660 17062 19764 20135 20247 23976 26123 28395 30576 32068 34050 37576 89268 89900 41199 42435 42541 42828 44478 45878 48840 51319 54110 54455 54640 58259 60876 61943 63328 64508 65746 65915 71051 73047 73478 75229 78393 79439 81173 83381 85112 85202 85587 85970 88620 89817 91454 91817 i 93261.

68 wygranych po 200 tal. na nr. 344 2947 3112 3455 3547 5780 5994 5902 9529 10844 18942 22506 22529 23926 25941 26881 27993 31434 32161 32627 32666 34023 34089 35444 35794 38838 39585 42644 42813 45032 45960 46787 47116 48487 48759 52288 52602 52705 54753 62991 64040 64454 63835 65466 65717 66399 67531 69820 70493 71462 71442 73052 73154 73421 73620 75380 75591 77110 80963 82871 83079 84965 65921 88882 90324 91288 i 94325.

Berlin, 31 października 1866. Król jeneralna dyrekcya loteryi.

Przy dzisiejszym dalszym ciągnięciu 4 klasy 134 królewsko-pruskiej loteryi klasowej padła 2 główna wygrana po 10000 tal. na nr. 35259.

39 wygranych po 1000 tal. na nr. 209 762 2935 3742 7068 11109 11786 12405 15417 18463 18862 20576 21008 24672 27961 29920 30219 36381 40398 42074 44670 48162 50678 51135 52357 57304 65447 67282 68805 73533 76363 77186 77223 80835 82546 85256 87428 89210 i 93027.

48 wygranych po 500 tal. na nr. 1066 2595 13841 15369 16874 19746 20374 22588 24234 25256 25507 27689 28287 40979 41299 42655 43349 43773 45320 48124 48588 49648 50681 50757 52321 55488 56279 58265 59422 62171 64140 65268 68926 69081 69172 69680 70059 72526 72929 77532 79485 82542 84807 87031 91017 92267 93616 i 93816.

82 wygranych po 200 tal. na nr. 60 511 1309 5487 7573 7676 8218 8777 9452 9722 10313 14307 14924 18831 18860 19322 20368 21993 24516 25191 30098 30577 32070 32318 33086 34159 37094 37758 39160 39206 39324 40351 40864 45042 45447 46137 48552 49046 51569 52754 52867 53837 53976 54172 55892 57030 61124 62258 62836 63331 66172 66329 66674 68069 68119 68431 68737 69682 69857 70118 72582 72903 74473 75699 75925 76071 76238 76640 78729 79266 79400 79834 82544 83802 83359 83812 84605 85241 87182 87869 91853 i 94799.

Berlin, 1 listopada 1866. Król jenerana dyrekcya loteryi.

Stan ogólny Banku Polskiego od 17 do 23 października 1866.

- 1. Eskonto weksli krajowych. r. r. Portfel w dniu 23 październ. 1,446,977.85 przyb. 65,164.78% (Eskont 130,502.57 zwrócono 65,337.78%) Łodzkie 95,785.94%, ubył 1,382.85 (4,579.15, — 5,962.—) 3. Skup weksli zagranicznych. Portfel w dniu 23 październ. 256,139.56, ubył 34,834.80 (Nabyto 43,870.41%, zreal. 78,705.21%) 4. Pożyczki na zastaw papierów publicznych. Wynoszą w dniu 23 październ. 1,650,107.98 przyb. 30,763.23 (Udzielono 66,790.30, zwróc. 27,027.03) 5. Pożyczki na towary. W składzie warsz. w d. 23 październ. 525,169.70 ubył 11,460.— (Udzielono na wełnę 17,518.— zwróc. 21,363.52) (Udziel. na inne towary 146.93 zwróc. 7,756.93) 6. Pożyczki na kosztowności. Wynosily w d. 23 październ. 511,956.— przyb. 6,602.69 (Zalicz. 10,039.99, zwróc. 3,407.30) 7. Otwarte kredyty. Wynosily w d. 23 październ. 4,285,428.01 przyb. 17,881.87% (Udziel. 616,698.41%, zwróc. 598,812.54) 8. Stan kasy. Monety złotej było 23 październ. 30,477.60 srebrnej „ 2,748,578.57%, ubył 2,827.54 Bilety Banku Polskiego „ 309,511.— przyb. 200.— „ kredytowo cesarstwa „ 735,051.— przyb. 11,168.— 3,881,618.17%, przyb. 8,540.76

— * Okowita pedzona z drzewa. W Dzienniku Politechnicznym wydawnym przez Dinglera czytamy wiadomość, podaną przez dr. Farrentrappa brunndwiewickim Towarzystwu sztuki o sposobie pedzenia alkoholu z drzewa. Już w roku 1854 niejaki Arau wymienia kwas siarczany jako środek produkujący cukier z tkanki drzewnej, a zamieniający się w alkohol po sfermentowaniu i usunięciu wpród nadmiaru kwasu siarczanego za pomocą wapna. Wynalazca atoli musiał wkrótce znaleźć tego środka, jako wielką ilość kwasu siarczanego użytkowniczego. Obecnie p. Farrentrapp zważa, że w Genewie założono zostało Towarzystwo, którego celem jest pedzić alkohol z rozmaitych pozostałości drzewnych sposobem powyżej przytoczonym.

— * Monitor francuski podaje z Aleksandrii bliższe szczegóły o obecnym stanie roboty około kanału Suezkiego. Pracują teraz z wyłączeniem nad wykonaniem kanału na przestrzeni z Suez do Chalu, gdzie wykopać należy 15,907,000 metrów kubicznych ziemi. Dotychczas wykopano tylko 202,542. Robotników zajętych jest na wzmiankowanej przestrzeni 2900. Wielkie trudności przedstawia przebieg lawy skalistej, obejmującej 24,393 metrów kubicznych. Do ukończenia robot na nadmienionej przestrzeni potrzeba jeszcze co najmniej 5 miesięcy.

— * Donosiliśmy już o przeprowadzeniu linii telegraficznej podmorskiej, która połączyła Kaukaz z Krymem. Do 1865 r. telegraficzna komunikacja z Kaukazem na północniowej linii odbywała się wyłącznie na Nowoczerkask albo na Charków i po liniach istniejących na północnych brzegach Azowskiego morza. Linia ta bardzo ważna pod względem komunikacji wewnętrznych ulega jednak częstym bardzo uszkodzeniom między Stauroplem a Nowoczerkaskiem z powodu miejscowych klimatologicznych przyczyn. W 1865 r. zbudowano nową linię od Stauropla do Tamani. Obecnie po zapuszczeniu podmorskiej linii telegrafu przez zatokę czereńską od Tamania, otworzona została bezpośrednia telegraficzna komunikacja między Kaukazem, Krymem a zachodnią Rosją. Lina podwodna długa na 12 wiorst łączą się drutami na słupach z Kerchem i Tamaniem. Przygotowanie i zapuszczenie linii odbyło się przez zkontraktowanych fabrykantów i inżynierów z Kolonii, Felten i Hilions pod naczelnictwem mechanika Buhsma.

— * O stanie fabryki tytoniów i tabaki w gubernii lubelskiej a w szczególności w mieście Lublinie rozpisuje się Kur. Lub. w następujący sposób: Lubernia lubelska, licząca rozległości m. kw. 597,2 z 1,069,761 ludnością, składająca się przymtem od najd. wniejszych czasów z większych fortun magnackich, posiada stosunkowo bardzo małą ilość zakładów przemysłowych, handel zaś, rzec można, nie ma tu prawie zupełnie przedstawicieli. Trudno przesażać, aby natura mniej ubogaciła miastę tą stronę od innych kraju naszego okolic; w bogatym tym kraju nie ma prawie kawałka ziemi, z któregoby za przyłożeniem prawości ręki korzyści wyciągnąć nie można było. Mógłbyśmy prawdę skarżyć się na brak wygodnej komunikacji z większymi punktami handlowymi, jeżeli jednak zważymy, że gubernia naszą przecinają rzeki Spławne, jak: Wisła, Wieprz, Bug, dalej, że przewożone do nas produkty przemysłu z innych gubernii a mianowicie warszawskiej i radomskiej, też samą przestrzeń przebywać muszą, których nasze w razie wywozu przebywały, musimy gdzieś znaleźć przyczyn, dla których przemysł i handel w naszej gubernii na zbyt niskim stopniu rozwoju. Biorąc pod rozbiór stan zakładów przemysłowych i ruchu handlowego w gubernii lubelskiej, mamy nadzieję, że z pojedynczych obrazków zdołamy nakonieć stworzyć grupę, która da nam pojęcie o przyczynach trzymających nasz przemysł i handel, że tak rzeknę, w śpieniu. Ogromna a jeszcze z dniem każdym

